

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

України. Сер. : Економіка. – 2009. – № 2. – С. 69–75. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2009_2_10

3. Інвестиційні пропозиції (Програми підтримки бізнесу). Торгово-промислова палата України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://invest.ucci.org.ua/ua/business/programs>

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

ст. викладач **Мартинець В.В.**, студент гр. М-21 **Тітов В.С.**
Сумський державний університет (Україна)

Малий бізнес – це один із елементів ринкової економіки. Оскільки діяльність малих підприємств орієнтована на внутрішній регіональний ринок, малий бізнес є однією з складових формування соціально-економічної структури розвитку регіону. Саме малий бізнес створює нові робочі місця, швидко насичує ринок товарами і послугами, сприяє розвитку конкуренції та ринкової структури.

В Україні розвиток малого підприємництва пов'язаний з низкою проблем та перешкод. Серед основних проблем і перешкод розвитку малого бізнесу та забезпечення прибутковості малих підприємств слід відзначити наступні:

- недосконалість та нестабільність законодавчої бази розвитку малого бізнесу;
- неспроможність виконання законів України на регіональному рівні;
- недосконалість державної підтримки та регіональної політики розвитку малого підприємництва;
- нестабільність податкового законодавства та надмірний податковий тиск;
- відсутність сприятливого бізнес-середовища розвитку малого підприємництва та залучення інвестицій у розвиток малих підприємств;
- нестача внутрішніх фінансових джерел та обмеженість доступу до зовнішніх джерел фінансування;
- прояви опортуністичної поведінки державних службовців;
- високі транзакційні витрати подолання адміністративних бар'єрів розвитку малого підприємництва;
- обмеженість інформаційного та консультаційного забезпечення;
- неефективна система мотивації персоналу малих підприємств;
- низька продуктивність праці на малих підприємствах;
- застаріле технічне і технологічне оснащення малих підприємств, що в свою чергу супроводжується низькою конкурентоспроможністю товарів (послуг) порівняно з товарами (послугами) середніх і великих підприємств.

Діяльність малих підприємств повинна бути спрямована на забезпечення прибутковості і конкурентоспроможності підприємств, що в свою чергу має позитивний вплив на соціально-економічний розвиток регіону.

Провідну роль у розв'язанні проблем розвитку малого бізнесу повинен

відігравати інститут держави. В умовах формування соціально-орієнтованої національної економіки саме ефективне інституціональне середовище визначає правила і норми поведінки суб'єктів бізнес-середовища та забезпечує умови розвитку малого підприємництва. Одним з завдань інституційних перетворень, що відбуваються в Україні є створення дієвих економічних, політичних (правових) та соціальних інститутів. Діяльність яких спрямована на вдосконалення інституціонального механізму підтримки та розвитку малого бізнесу в Україні.

З метою підвищення ефективності функціонування малих підприємств та їх розвитку необхідно зосередити увагу на наступних напрямках:

- удосконалення законодавчої та податкової бази розвитку малого бізнесу;
- інституційна підтримка та створення дієвих регіональних програм підтримки і розвитку малого підприємництва;
- створення бізнес-об'єднань для підтримки розвитку підприємств малого бізнесу;
- удосконалення фінансово-кредитної політики підтримки малого бізнесу на державному та регіональному рівнях;
- формування системи державних замовлень і створення територіальних маркетингових систем, завдяки чому підприємства малого бізнесу матимуть можливість виходу на нові ринки збуту та спрямувати отриманий прибуток на розвиток підприємства;
- формування соціальної відповідальності та бізнес-культури вітчизняного підприємництва.

На основі проведеного дослідження можна зробити ряд висновків:

- на сьогоднішній день відсутнє ефективне інституціональне середовище розвитку малого підприємництва в Україні і саме держава – має стати найпотужнішим інститутом з забезпечення сприятливого бізнес-середовища та визначення основних стратегій розвитку малого бізнесу;
- малі підприємства в структурі ринкової економіки України виконують дві основні функції: соціальну і економічну. Отже, розвиток малого бізнесу сприяє економічному зростанню як окремих регіонів так і країни в цілому.

1. Азурова О.С. Моніторинг сучасного стану малого бізнесу України: Проблеми та перспективи розвитку/О. С. Азурова//Чернігівський науковий часопис. Серія 1, Економіка і управління.– 2014.–№ 1 (5)– С.85-92

2. Марченко О.І. Розвиток малого бізнесу: вітчизняний і зарубіжний досвід/ О.І. Марченко// Фінансовий простір.– 2015.– № 1.– С. 190-193

3. Сімків Л.Є., Побігун С.А. Тенденції розвитку малого підприємництва в Україні в умовах диспропорційності економічного зростання [Електронний ресурс] / Л.Є. Сімків, С.А. Побігун / Глобальні та національні проблеми економіки.– 2015.– С. 560-564.– Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/3-2015/116.pdf>